

Klima- og Miljøforskning i Medvind

Selv om Danmark sandsynligvis ikke udsættes for meget dramatiske klimaændringer i et 50-100-årigt perspektiv, vil forudsigelsen om generelt højere nedbør, varmere vintre og flere ekstreme vejrsmæssige hændelser gøre det samfundsmæssigt og -økonomisk relevant at kunne skelne mellem direkte menneskeskabte økologiske forandringer og de forandringer, der alene bestemmes af vejr og klima.

De åbne spørgsmål er mange og komplekse: Vil der ske ændringer i udvaskning og transport af næringssalte i vandløb, og betyder det noget for Danmarks havområder? Hvilke effekter vil en øget vintertemperatur have på dyr, planter og stofomsætning i søer og fjorde? Vil vi opleve en stigende tilgang af sydlige arter? Vil iltforholdene i Kattegat blive dårligere og vil gyde- og opvækstbetingelserne for kommercielle fiskearter ændres?

Med en bevilling på 23,6 mill kr har Forskningsforum nu oprettet en ny Større Tværgående Forskergruppe, der i de kommende 4 år skal udforske betydningen af klimaændringer for de økologiske forhold i danske vandløb, søer, fjorde og havområder. Projektets titel er: "*Konsekvenser af vejr og klimaforandringer for marine og ferske økosystemer*". En målrettet forskningsindsats har som formål at lave en prognose for biologiske og miljømæssige konsekvenser af forudsagte klimaændringer. For at besvare ovenstående spørgsmål og opstille videnskabelige prognoser om vandmiljøets fremtid vil forskerne anvende de bedste modeller for klima og økologiske forhold i vandmiljøet (Den regionale klimamodel *HIRHAM*, som er udviklet af Dansk Klimacenter (DMI) samt *FARVANDSMODELLEN* udviklet af DHI) og forbedre deres kvalitet med data fra satellitobservationer samt gennemføre et stort klimaeksperiment med opvarmede eksperimentelle søer. Yderligere vil forskerne anvende historiske og palæontologiske data for at undersøge samspillet mellem klima og økologi i Danmarks nære og fjerne fortid.

Leder af klima- og miljøprojektet professor Morten Søndergaard fra Ferskvandsbiologisk Laboratorium på Københavns Universitet fortæller "Vi forventer at kunne give et væsentligt bidrag til fremtidens miljøpolitik, styrke Danmarks videnskabelige kompetence og konkurrenceevne på internationalt niveau og uddanne unge forskere med indsigt i fremtidens væsentligste miljøspørgsmål."

30 forskere fra 7 danske forskningsinstitutioner samt to private firmaer deltager i projektet. Tværfaglighed er kodeordet for samarbejdet, der rækker fra atmosfærefysik til fiskerihistorie. Information om væsentlige resultater og materiale til undervisning m.v. vil løbende blive distribueret til medier og interesserede gennem projektets kommende hjemmeside.

Yderligere oplysninger om projektet kan fås hos professor Morten Søndergaard på tlf. 48242470 lokal 510 eller på mail: msondergaard@zi.ku.dk

Deltagende institutioner:

Københavns Universitet, Ferskvandsbiologisk Laboratorium og Geografisk Institut
Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Ferskvandsøkologi
Aarhus Universitet, Afdeling for Marin økologi
DHI Institut for vand og miljø
GRAS A/S
Danmarks Fiskeriundersøgelser, Afdeling for Havøkologi og Akvakultur
Syddansk Universitet, Esbjerg, Center for Maritim og Regional Historie
Danmarks Meteorologiske Institut, Forsknings- og udviklingsafdelingen